

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

Новопечерський пров. 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел./факс: (044) 521-20-40, тел. (044) 521-20-56

E-mail: info@dei.gov.ua, сайт: www.dei.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508533

від _____ 20 ____ р. № _____

На № _____ від _____ 20 ____ р.

Державна регуляторна служба України

Про погодження проекту постанови КМУ

Державна екологічна інспекція України надсилає для погодження проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд», підготовлений з метою забезпечення здійснення повноважень Держекоінспекцією її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів та визначення розмірів шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд (додається).

Просимо погодити проект постанови у найкоротший строк.

Додатки:

1. Проект постанови (з додатками) на 37 арк. в 1 прим.;
2. Пояснювальна записка до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд» Лист Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України на 4 арк. в 1
3. Аналіз регуляторного впливу до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд» на 14 арк. в 1 прим.;

Голова

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
Держекоінспекція України
2827/3.3/6-21 від 23.03.2021
Підписання КЕП Мальований Андрій
Миколайович

Держекоінспекція України
2827/3.3/6-21 від 23.03.2021

Андрій МАЛЬОВАНИЙ

**Аналіз регуляторного впливу
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд»**

I. Визначення проблеми

Відповідно до Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Держекоінспекція, відповідно до покладених на неї завдань пред'являє претензії про відшкодування шкоди, збитків і втрат, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства з питань, що належать до її компетенції, та розраховує їх розмір.

Природно-заповідний фонд становлять ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти 8512 (одиниць) які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколошнього природного середовища, та регулюється Законом України «Про природно-заповідний фонд України» (далі Закон) та іншими нормативно-правовими актами України.

На сьогоднішній день в Україні посилюється антропогенний та техногенний вплив на довкілля, який постійно збільшується . Природно-заповідний фонд охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає природно-заповідний фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною. Україна є стороною Бернської конвенції, Смарагдової мережі Європи.

Відповідно до статті 44 Закону ефективна організація і функціонування природно-заповідного фонду забезпечуються на основі використання економічних засобів, зокрема компенсації у встановленому порядку збитків, завданих порушенням законодавства про природно-заповідний фонд. Частиною четвертою статті 68 Закону України «Про охорону навколошнього природного середовища» передбачено, що підприємства, установи, організації та громадяні зобов'язані відшкодовувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища, в порядку та розмірах, встановлених законодавством України.

Згідно з пунктом 7 частини третьої статті 29 та пунктом 4 частини першої статті 69¹ Бюджетного кодексу України 30 % грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколошнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності надходять до спеціального фонду Державного бюджету України, 50 % – до спеціального фонду сільських, селищних, міських бюджетів, бюджетів об'єднаних

територіальних громад, 20 % – до спеціального фонду обласних бюджетів та бюджету Автономної Республіки Крим, 70 % – до спеціального фонду бюджетів міст Києва та Севастополя.

Так, у 2020 році Державною екологічною інспекцією України та її територіальними органами пред'явлено 125 претензій на відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду на загальну суму 41 795,600 тис. грн.

Відповідно до статті 65 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, визначаються на основі кадастрової еколого-економічної оцінки включених до його складу територій та об'єктів, що проводиться відповідно до цього Закону, та спеціальних Такс, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Довідково: згідно з наданою територіальними органами Державної екологічної інспекції України інформацією, за результатами здійснення заходів державного нагляду (контролю) за 2020 рік виявлено 481 факт порушення природоохоронного законодавства на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду.

Розмір шкоди, який розраховується за чинними Таксами, не відповідає витратам необхідним для ліквідації наслідків порушень. Збільшення розміру шкоди, завданої державі, є найбільш дієвим механізмом для стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати таких порушень.

Станом на сьогодні в Україні відсутні достатні важелі впливу щодо недобросовісних суб'єктів господарювання, які постійно нехтують дотриманням вимог природоохоронного законодавства в частині охорони природно-заповідного фонду.

Розроблення та прийняття проєкту постанови обумовлено необхідністю забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму природоохоронних територій. На сьогодні наявна необхідність у перегляді постанови Кабінету міністрів України від 24 липня 2013 р. № 541 «Про затвердження Такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд в частині введення індексації нарахувань збитків аналогічно постанові Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. № 665 «Про затвердження Такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу, оскільки чинний механізм нарахування розміру шкоди не відповідає об'єму реально завданых державі збитків та не дає змогу для ліквідації наслідків від завданої шкоди суб'єктами господарювання (при обрахуванні розміру збитків за Таксами для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу за аналогічне порушення сума збитків майже втричі більша, це приводить до безкарності суб'єктів господарювання, які порушують вимоги

природоохоронного законодавства у частині охорони природно-заповідного фонду). Також необхідно передбачити розрахунки для стягнення компенсації за перевищення лімітів використання природних ресурсів, належного виконання повноважень Держекоінспекцією ії територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. В запропонованій редакції використана методика нарахування збитків , враховано тільки індекс інфляції з 2013 року по 2019 рік.

Як, приклад, слід зазначити, що протягом 2013-2019 років (за період відсутності порядку індексації розміру збитків завданіх природно-заповідному фонду в постанові КМУ від 24 липня 2013 р. №541) до державного бюджету недораховано збитків, нанесених природно-заповідному фонду України на суму 368 514 942 грн.

Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду покладено на Державну екологічну інспекцію України та ії територіальні і міжрегіональні територіальні органи.

Основні групи, які зазнають вплив від проблеми:

Групи	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки, зазначене питання регулюється виключно нормативно-правовими актами.

II. Цілі державного регулювання

Проект акта спрямований на розв'язання проблем, визначених у попередньому розділі аналізу регуляторного впливу. Прийняття проекту акту забезпечить:

- зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку з посиленням відповідальності за вчинені порушення у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у сфері охорони природно-заповідного фонду;

єдиний підхід для визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду України, прозоре та зрозуміле нарахування збитків.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Існуюча ситуація залишиться без змін. Незначний розмір шкоди за несанкціоноване використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду не стимулюватиме дотримання вимог порушення природоохоронного законодавства на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду у сфері збереження природно-заповідного фонду.
Альтернатива 2	Зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку з посиленням відповідальності за вчинені порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Ситуація залишається без змін	Відсутні
Альтернатива 2	Зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку із посиленням відповідальності за вчинені порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду.	Відсутність належних механізмів щодо порядку визначення розмірів шкоди, зумовленої в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Ситуація залишається без змін	Неналежне забезпечення прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
Альтернатива 2	Забезпечення прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку із посиленням відповідальності за вчинені порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
-----------------	---------------	----------------	-------------	--------------	--------------

Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	225	426	122	-	753*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	30%	57 %	16%	-	100%

* Кількість (середній показник) перевірених суб'єктів господарювання за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду за 2020 рік.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Ситуація залишиться без змін	41795,600 тис. грн.*
Альтернатива 2	Стимулювання суб'єктів господарювання не допускати порушення природоохоронного законодавства про природно-заповідний фонд	115355,856 тис. грн.** (у разі подальшого вчинення порушень)

* у 2020 році пред'ялено 125 претензій на відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства на загальну суму 41795,600 тис. грн.

** після внесення змін до Такс розмір шкоди, заподіяної внаслідок несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду становить 115355,856 тис. грн..

ВИТРАТИ на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

За кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (753) умовно прийнято кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства про природно-заповідний фонд за 2020 рік:
у 2020 році: 102 претензії на загальну суму 41795,600 тис. грн.

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	відсутні
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	відсутні
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	відсутні
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	Відсутні.
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	відсутні
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	відсутні
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	відсутні
8	Інше (заповнення форми заяви, підготовка пакету документів), гривень:	відсутні
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	відсутні
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширене регулювання, одиниць	3420
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання)	відсутні

Визначення розмірів шкоди нанесеної природно заповідному фонду

	Розрахунок згідно чинних Такс,	Розрахунок після внесення змін до Такс
		<i>Розрахунок розмірів шкоди через порушення природоохоронного законодавства внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства про природно-заповідний фонд</i>
	41795,600 тис. грн.	115355,856 тис. грн.

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо) становитимуть орієнтовно 115355,856 тис. грн., у разі подальшого вчинення порушень.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибалльною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Цілі прийняття регуляторного акта не будуть досягнуті (проблема продовжує існувати)
Альтернатива 2	3	Прийняття запропонованого регуляторного акта: зменшить кількість порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку з посиленням

		відповідальності за вчинені порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду;
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Ситуація залишається без змін.	41595, 6 тис. грн.	Цілі державного регулювання не будуть досягнуті. Сприятиме допущенню порушень природоохоронного законодавства.
Альтернатива 2 Внесення змін до Такс	Зменшення правопорушення у сфері охорони природно-заповідного фонду. Покращення охорони навколошнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, Здійснення господарської діяльності в прозорому правовому полі, що виявляється у чіткому	115355,856 тис. грн. (у разі подальшого вчинення правопорушень)	Прийняття регуляторного акта забезпечить досягнення цілей державного регулювання

	розумінні ними наслідків порушення вимог законодавства про природно- заповідний фонд.		
--	--	--	--

Проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акту, та розрахунок сумарних витрат суб'єктів господарювання розраховувати неможливо, оскільки встановити окремого суб'єкта господарювання можливо у разі порушення природоохоронного законодавства тільки під час здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акту, та розрахунок сумарних витрат суб'єктів господарювання розраховувати недоцільно, оскільки при дотриманні вимог природоохоронного законодавства витрати відсутні.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту постанови КМУ та фактична реалізація його положень.

Прийняття проєкту наказу забезпечить приведення у відповідність до вимог чинного законодавства, встановлення єдиного підходу до визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду України, прозоре та зрозуміле нарахування збитків. Запровадить створення дієвого механізму, що буде стимулювати суб'єктів господарювання до здійснення діяльності без порушення вимог законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду, зменшить кількість правопорушень та приведення до вимог чинних нормативно-правових актів. Сприятиме збереженню, поліпшенню та відновленню природно-заповідного фонду.

Проектом акта пропонується, зокрема:

встановлення порядку визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі у результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду України з урахуванням щорічної інфляції з використанням методики нарахування по видам флори і фауни,

затвердженої постановою КМУ від 24 липня 2013 р. №541, враховано тільки індекс інфляції з 2013 року по 2019 рік.

Як, приклад, слід зазначити, що протягом 2013 – 2019 років (за період відсутності порядку індексації розміру збитків в постанові КМУ від 24 липня 2013 р. №541) до державного бюджету недораховано збитків, нанесених природно-заповідному фонду України на суму 368 514 942 грн.

Розмір шкоди після внесення змін до Такс, у результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду, розмір відшкодувань збільшується в 2-3 рази, а у випадках сильного та особливо сильного пошкодження природно-заповідного фонду забруднення – у 4-5 разів.

Збільшення розміру шкоди завданої державі в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду буде стимулювати суб'єктів господарювання та фізичних осіб не допускати таких порушень. Зменшення в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду кількості порушень зменшить антропогенний та техногенний вплив на природно-заповідний фонді, як наслідок, забезпечить право громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акту шляхом оприлюднення його в мережі Інтернет - на офіційних веб-сайтах Мінприроди та Держекоінспекції.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація наказу не передбачає додаткових фінансових витрат.

Оцінка можливості впровадження акта та виконання вимог акта суб'єктами господарювання висока.

Здійснено розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Державна екологічна інспекція України та її територіальні та міжрегіональні територіальні органи

За кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (125) умовно прийнято кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних в наслідок несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства за 2020 рік:

у 2020 році: 125 претензій на загальну суму 41595,6 тис. грн.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата) за 1 день	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання	3дні	549	1	753	853146 грн.
Разом за рік	X	X	X	X	

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік, що не потребує додаткового фінансування з державного бюджету.

У разі здійснення суб'єктом господарювання діяльності без порушення вимог законодавства про охорону природно-заповідного фонду витрати будуть рівнятися 0.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії запропонованого регуляторного акта встановлюється на необмежений термін.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства: з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей запропонованого регуляторного акта, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

розмір надходження до державних та місцевих бюджетів – залежить від кількості та ступені важкості порушень вимог законодавства про охорону природно-заповідного фонду, виявлених під час заходів державного нагляду (контролю);

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту;

розмір коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з дією акту;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акту - високий рівень. З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційних веб-сайтах Мінприроди та Держекоінспекції.

Додаткові показники для відстеження результативності цього акта:

кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних державі в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду;

IX. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися через 1 рік після набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження планується здійснити через 2 роки після набрання чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення неврегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом аналізу звітності про результати державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколошнього природного середовища.

Виконавець – Державна екологічна інспекція України.

**Голова Державної
екологічної інспекції України**

А. МАЛЬОВАНИЙ

«____» _____ 2021 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
**до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження такс
для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про
природно-заповідний фонд»**

1. Мета

Проект постанови розроблено з метою забезпечення здійснення повноважень Держекоінспекцією її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, зокрема про природно-заповідний фонд.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Розроблення та прийняття проекту постанови обумовлено необхідністю забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму територій. На сьогодні є необхідність у внесенні змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 541 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд», в частині введення індексації нарахувань збитків аналогічно постанові Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. № 665 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу, оскільки чинний механізм нарахування розміру шкоди не відповідає об'єму реально завданіх державі збитків та не дає змогу для ліквідації наслідків від завданої шкоди суб'єктами господарювання (при обрахуванні розміру збитків за Таксами для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу за ідентичне порушення suma збитків майже втричі більша). Також необхідно передбачити розрахунки для стягнення компенсації за перевищення лімітів використання природних ресурсів, належного виконання повноважень Держекоінспекцією її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. В запропонованій редакції враховано індекс інфляції з 2013 року по 2019 рік.

Відповідно до статті 65 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, визначаються на основі кадастрової еколого-економічної оцінки включених до його складу територій та об'єктів, що проводиться відповідно до цього Закону, та спеціальних такс, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Основні положення проекту акту

Проектом постанови передбачається затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду внаслідок:

незаконної рубки або пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту;

незаконної рубки дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту;

пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня неприпинення росту;

знищення або пошкодження лісових культур, природного підросту та самосіву, сіянців і саджанців;

знищення або пошкодження газонів та квітників;

самовільної заготівлі сіна або випасання худоби;

незаконного збору або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, другорядних лісових матеріалів;

незаконного добування чи знищення об'єктів тваринного світу, пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць перебування і розмноження;

пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та гідрологічних об'єктів;

проїзду транспорту, прольоту та посадки літальних апаратів;

самовільного використання земель, зняття ґрутового покриття, забруднення та засмічення їх територій;

знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків;

знищення або пошкодження осушувальних канав, дренажних і протиерозійних систем, доріг та інших об'єктів.

Також, проектом постанови передбачається затвердження Порядку проведення індексації такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної Природно-заповідному фонду підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

4. Правові аспекти

Проект постанови розроблено відповідно до вимог:

Лісового кодексу України;

Земельний кодекс України;

Водний кодекс України;

Закон України «Про Червону книгу України»;

Закону «Про природно-заповідний фонд України»;

Закону України «Про охорону навколошнього природного середовища»;

Закону України «Про тваринний світ».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Упровадження положень постанови не потребує фінансування витрат з державного чи місцевого бюджетів.

Прийняття постанови в запропонованій редакції не впливатиме на зменшення надходжень до державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, наукової та науково-технічної діяльності, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект акта є регуляторним та потребує розміщення на офіційному веб-сайті Держекоінспекції для обговорення.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, які:

- стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
- стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
- впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз впливу

Прийняття проекту постанови забезпечить:

- встановлення єдиного підходу до обчислення шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд України;
- посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму заповідних територій;
- наповнення державного бюджету;

Очікуваний вплив реалізації проекту постанови на:

- навколоишнє природне середовище, забезпечення охорони, збереження та відновлення територій природно-заповідного фонду України в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу.

Зainteresована сторона	Вплив реалізації акта на зainteresовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Власники та користувачі об'єктів природно-заповідного фонду України, юридичні та фізичні особи щодо яких виявлено порушення вимог законодавства України про природно-заповідний фонд	Встановлення прозорої системи нарахування шкоди, забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду	Встановлення єдиного підходу до обчислення шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд та нарахування заподіяної шкоди, яка відповідає реальному об'єму завданіх державі збитків.
Державні службовці Держекоінспекції та її територіальних та міжрегіональних територіальних органів, що здійснюють перевірки та розраховують збитки (десятки людей)	Відповідність розрахунків розмірам заподіяних збитків державі, розмірам шкоди заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд	Забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення дотримання природоохоронного режиму заповідних територій.

**Голова Державної екологічної
інспекції України**

Андрій МАЛЬОВАНИЙ

_____ 2021 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд»

1. Мета

Проект постанови розроблено з метою забезпечення здійснення повноважень Держекоінспекцією її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, зокрема про природно-заповідний фонд.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Розроблення та прийняття проекту постанови обумовлено необхідністю забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму територій. На сьогодні є необхідність у внесенні змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 541 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд», в частині введення індексації нарахувань збитків аналогічно постанові Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. № 665 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу, оскільки чинний механізм нарахування розміру шкоди не відповідає об'єму реально завданіх державі збитків та не дає змогу для ліквідації наслідків від завданої шкоди суб'єктами господарювання (при обрахуванні розміру збитків за Таксами для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу за ідентичне порушення suma збитків майже втричі більша). Також необхідно передбачити розрахунки для стягнення компенсації за перевищення лімітів використання природних ресурсів, належного виконання повноважень Держекоінспекцією її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. В запропонованій редакції враховано інфляції з 2013 року по 2019 рік.

Відповідно до статті 65 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, визначаються на основі кадастрової еколого-економічної оцінки включених до його складу територій та об'єктів, що проводиться відповідно до цього Закону, та спеціальних такс, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Основні положення проекту акту

Проектом постанови передбачається затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду внаслідок:

незаконної рубки або пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту;

незаконної рубки дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту;

пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня неприпинення росту;

знищення або пошкодження лісових культур, природного підросту та самосіву, сіянців і саджанців;

знищення або пошкодження газонів та квітників;

самовільної заготівлі сіна або випасання худоби;

незаконного збору або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, другорядних лісових матеріалів;

незаконного добування чи знищення об'єктів тваринного світу, пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць перебування і розмноження;

пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та гідрологічних об'єктів;

проїзду транспорту, прольоту та посадки літальних апаратів;

самовільного використання земель, зняття ґрутового покриття, забруднення та засмічення їх територій;

знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків;

знищення або пошкодження осушувальних канав, дренажних і протиерозійних систем, доріг та інших об'єктів.

Також, проектом постанови передбачається затвердження Порядку проведення індексації такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної Природно-заповідному фонду підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

4. Правові аспекти

Проект постанови розроблено відповідно до вимог:

Лісового кодексу України;

Земельний кодекс України;

Водний кодекс України;

Закон України «Про Червону книгу України»;

Закону «Про природно-заповідний фонд України»;

Закону України «Про охорону навколошнього природного середовища»;

Закону України «Про тваринний світ».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Упровадження положень постанови не потребує фінансування витрат з державного чи місцевого бюджетів.

Прийняття постанови в запропонованій редакції не впливатиме на зменшення надходжень до державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, наукової та науково-технічної діяльності, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект акта є регуляторним та потребує розміщення на офіційному веб-сайті Держекоінспекції для обговорення.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, які:

- стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
- стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
- впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз впливу

Прийняття проекту постанови забезпечить:

- встановлення єдиного підходу до обчислення шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд України;
- посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму заповідних територій;
- наповнення державного бюджету;

Очікуваний вплив реалізації проекту постанови на:

- навколоишнє природне середовище, забезпечення охорони, збереження та відновлення територій природно-заповідного фонду України в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу.

Зainteresована сторона	Вплив реалізації акта на зainteresовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Власники та користувачі об'єктів природно-заповідного фонду України, юридичні та фізичні особи щодо яких виявлено порушення вимог законодавства України про природно-заповідний фонд	Встановлення прозорої системи нарахування шкоди, забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду	Встановлення єдиного підходу до обчислення шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд та нарахування заподіяної шкоди, яка відповідає реальному об'єму завдань державі збитків.
Державні службовці Держекоінспекції та її територіальних та міжрегіональних територіальних органів, що здійснюють перевірки та розраховують збитки (десятки людей)	Відповідність розрахунків розмірам заподіяних збитків державі, розмірам шкоди заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд	Забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення дотримання природоохоронного режиму заповідних територій.

**Голова Державної екологічної
інспекції України**

Андрій МАЛЬОВАНИЙ

2021 р.

**Аналіз регуляторного впливу
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд»**

I. Визначення проблеми

Відповідно до Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Держекоінспекція, відповідно до покладених на неї завдань пред'являє претензії про відшкодування шкоди, збитків і втрат, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства з питань, що належать до її компетенції, та розраховує їх розмір.

Природно-заповідний фонд становлять ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти 8512 (одиниць) які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколошнього природного середовища, та регулюється Законом України «Про природно-заповідний фонд України» (далі Закон) та іншими нормативно-правовими актами України.

На сьогоднішній день в Україні посилюється антропогенний та техногенний вплив на довкілля, який постійно збільшується . Природно-заповідний фонд охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає природно-заповідний фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною. Україна є стороною Бернської конвенції, Смарагдової мережі Європи.

Відповідно до статті 44 Закону ефективна організація і функціонування природно-заповідного фонду забезпечуються на основі використання економічних засобів, зокрема компенсації у встановленому порядку збитків, завданих порушенням законодавства про природно-заповідний фонд. Частиною четвертою статті 68 Закону України «Про охорону навколошнього природного середовища» передбачено, що підприємства, установи, організації та громадяні зобов'язані відшкодовувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища, в порядку та розмірах, встановлених законодавством України.

Згідно з пунктом 7 частини третьої статті 29 та пунктом 4 частини першої статті 69¹ Бюджетного кодексу України 30 % грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколошнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності надходять до спеціального фонду Державного бюджету України, 50 % – до спеціального фонду сільських, селищних, міських бюджетів, бюджетів об'єднаних

територіальних громад, 20 % – до спеціального фонду обласних бюджетів та бюджету Автономної Республіки Крим, 70 % – до спеціального фонду бюджетів міст Києва та Севастополя.

Так, у 2020 році Державною екологічною інспекцією України та її територіальними органами пред'явлено 125 претензій на відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду на загальну суму 41 795,600 тис. грн.

Відповідно до статті 65 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, визначаються на основі кадастрової еколого-економічної оцінки включених до його складу територій та об'єктів, що проводиться відповідно до цього Закону, та спеціальних Такс, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Довідково: згідно з наданою територіальними органами Державної екологічної інспекції України інформацією, за результатами здійснення заходів державного нагляду (контролю) за 2020 рік виявлено 481 факт порушення природоохоронного законодавства на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду.

Розмір шкоди, який розраховується за чинними Таксами, не відповідає витратам необхідним для ліквідації наслідків порушень. Збільшення розміру шкоди, завданої державі, є найбільш дієвим механізмом для стимулювання суб'єктів господарювання та громадян не допускати таких порушень.

Станом на сьогодні в Україні відсутні достатні важелі впливу щодо недобросовісних суб'єктів господарювання, які постійно нехтують дотриманням вимог природоохоронного законодавства в частині охорони природно-заповідного фонду.

Розроблення та прийняття проєкту постанови обумовлено необхідністю забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму природоохоронних територій. На сьогодні наявна необхідність у перегляді постанови Кабінету міністрів України від 24 липня 2013 р. № 541 «Про затвердження Такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд в частині введення індексації нарахувань збитків аналогічно постанові Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. № 665 «Про затвердження Такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу, оскільки чинний механізм нарахування розміру шкоди не відповідає об'єму реально завданых державі збитків та не дає змогу для ліквідації наслідків від завданої шкоди суб'єктами господарювання (при обрахуванні розміру збитків за Таксами для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу за аналогічне порушення сума збитків майже втричі більша, це приводить до безкарності суб'єктів господарювання, які порушують вимоги

природоохоронного законодавства у частині охорони природно-заповідного фонду). Також необхідно передбачити розрахунки для стягнення компенсації за перевищення лімітів використання природних ресурсів, належного виконання повноважень Держекоінспекцією ії територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. В запропонованій редакції використана методика нарахування збитків , враховано тільки індекс інфляції з 2013 року по 2019 рік.

Як, приклад, слід зазначити, що протягом 2013-2019 років (за період відсутності порядку індексації розміру збитків завданіх природно-заповідному фонду в постанові КМУ від 24 липня 2013 р. №541) до державного бюджету недораховано збитків, нанесених природно-заповідному фонду України на суму 368 514 942 грн.

Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду покладено на Державну екологічну інспекцію України та ії територіальні і міжрегіональні територіальні органи.

Основні групи, які зазнають вплив від проблеми:

Групи	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки, зазначене питання регулюється виключно нормативно-правовими актами.

II. Цілі державного регулювання

Проект акта спрямований на розв'язання проблем, визначених у попередньому розділі аналізу регуляторного впливу. Прийняття проекту акту забезпечить:

- зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку з посиленням відповідальності за вчинені порушення у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у сфері охорони природно-заповідного фонду;

єдиний підхід для визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду України, прозоре та зрозуміле нарахування збитків.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Існуюча ситуація залишиться без змін. Незначний розмір шкоди за несанкціоноване використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду не стимулюватиме дотримання вимог порушення природоохоронного законодавства на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду у сфері збереження природно-заповідного фонду.
Альтернатива 2	Зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку з посиленням відповідальності за вчинені порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Ситуація залишається без змін	Відсутні
Альтернатива 2	Зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку із посиленням відповідальності за вчинені порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду.	Відсутність належних механізмів щодо порядку визначення розмірів шкоди, зумовленої в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Ситуація залишається без змін	Неналежне забезпечення прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
Альтернатива 2	Забезпечення прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Зменшення кількості порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку із посиленням відповідальності за вчинені порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
-----------------	---------------	----------------	-------------	--------------	--------------

Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	225	426	122	-	753*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	30%	57 %	16%	-	100%

* Кількість (середній показник) перевірених суб'єктів господарювання за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду за 2020 рік.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Ситуація залишиться без змін	41795,600 тис. грн.*
Альтернатива 2	Стимулювання суб'єктів господарювання не допускати порушення природоохоронного законодавства про природно-заповідний фонд	115355,856 тис. грн.** (у разі подальшого вчинення порушень)

* у 2020 році пред'ялено 125 претензій на відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства на загальну суму 41795,600 тис. грн.

** після внесення змін до Такс розмір шкоди, заподіяної внаслідок несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду становить 115355,856 тис. грн..

ВИТРАТИ на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

За кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (753) умовно прийнято кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства про природно-заповідний фонд за 2020 рік:
у 2020 році: 102 претензії на загальну суму 41795,600 тис. грн.

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	відсутні
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	відсутні
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	відсутні
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	Відсутні.
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	відсутні
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	відсутні
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	відсутні
8	Інше (заповнення форми заяви, підготовка пакету документів), гривень:	відсутні
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	відсутні
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширене регулювання, одиниць	3420
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання)	відсутні

Визначення розмірів шкоди нанесеної природно заповідному фонду

	Розрахунок згідно чинних Такс,	Розрахунок після внесення змін до Такс
		<i>Розрахунок розмірів шкоди через порушення природоохоронного законодавства внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства про природно-заповідний фонд</i>
	41795,600 тис. грн.	115355,856 тис. грн.

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо) становитимуть орієнтовно 115355,856 тис. грн., у разі подальшого вчинення порушень.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибалльною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Цілі прийняття регуляторного акта не будуть досягнуті (проблема продовжує існувати)
Альтернатива 2	3	Прийняття запропонованого регуляторного акта: зменшить кількість порушень вимог природоохоронного законодавства у зв'язку з посиленням

		відповідальності за вчинені порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду;
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Ситуація залишається без змін.	41595, 6 тис. грн.	Цілі державного регулювання не будуть досягнуті. Сприятиме допущенню порушень природоохоронного законодавства.
Альтернатива 2 Внесення змін до Такс	Зменшення правопорушення у сфері охорони природно-заповідного фонду. Покращення охорони навколошнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки, Здійснення господарської діяльності в прозорому правовому полі, що виявляється у чіткому	115355,856 тис. грн. (у разі подальшого вчинення правопорушень)	Прийняття регуляторного акта забезпечить досягнення цілей державного регулювання

	розумінні ними наслідків порушення вимог законодавства про природно- заповідний фонд.		
--	--	--	--

Проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акту, та розрахунок сумарних витрат суб'єктів господарювання розраховувати неможливо, оскільки встановити окремого суб'єкта господарювання можливо у разі порушення природоохоронного законодавства тільки під час здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акту, та розрахунок сумарних витрат суб'єктів господарювання розраховувати недоцільно, оскільки при дотриманні вимог природоохоронного законодавства витрати відсутні.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту постанови КМУ та фактична реалізація його положень.

Прийняття проєкту наказу забезпечить приведення у відповідність до вимог чинного законодавства, встановлення єдиного підходу до визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду України, прозоре та зрозуміле нарахування збитків. Запровадить створення дієвого механізму, що буде стимулювати суб'єктів господарювання до здійснення діяльності без порушення вимог законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду, зменшить кількість правопорушень та приведення до вимог чинних нормативно-правових актів. Сприятиме збереженню, поліпшенню та відновленню природно-заповідного фонду.

Проектом акта пропонується, зокрема:

встановлення порядку визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі у результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду України з урахуванням щорічної інфляції з використанням методики нарахування по видам флори і фауни,

затвердженої постановою КМУ від 24 липня 2013 р. №541, враховано тільки індекс інфляції з 2013 року по 2019 рік.

Як, приклад, слід зазначити, що протягом 2013 – 2019 років (за період відсутності порядку індексації розміру збитків в постанові КМУ від 24 липня 2013 р. №541) до державного бюджету недораховано збитків, нанесених природно-заповідному фонду України на суму 368 514 942 грн.

Розмір шкоди після внесення змін до Такс, у результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду, розмір відшкодувань збільшується в 2-3 рази, а у випадках сильного та особливо сильного пошкодження природно-заповідного фонду забруднення – у 4-5 разів.

Збільшення розміру шкоди завданої державі в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду буде стимулювати суб'єктів господарювання та фізичних осіб не допускати таких порушень. Зменшення в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду кількості порушень зменшить антропогенний та техногенний вплив на природно-заповідний фонді, як наслідок, забезпечить право громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акту шляхом оприлюднення його в мережі Інтернет - на офіційних веб-сайтах Мінприроди та Держекоінспекції.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація наказу не передбачає додаткових фінансових витрат.

Оцінка можливості впровадження акта та виконання вимог акта суб'єктами господарювання висока.

Здійснено розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Державна екологічна інспекція України та її територіальні та міжрегіональні територіальні органи

За кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (125) умовно прийнято кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних в наслідок несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду за даними державного нагляду (контролю) за додержанням вимог природоохоронного законодавства за 2020 рік:

у 2020 році: 125 претензій на загальну суму 41595,6 тис. грн.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата) за 1 день	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання	3дні	549	1	753	853146 грн.
Разом за рік	X	X	X	X	

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік, що не потребує додаткового фінансування з державного бюджету.

У разі здійснення суб'єктом господарювання діяльності без порушення вимог законодавства про охорону природно-заповідного фонду витрати будуть рівнятися 0.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії запропонованого регуляторного акта встановлюється на необмежений термін.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства: з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей запропонованого регуляторного акта, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

розмір надходження до державних та місцевих бюджетів – залежить від кількості та ступені важкості порушень вимог законодавства про охорону природно-заповідного фонду, виявлених під час заходів державного нагляду (контролю);

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту;

розмір коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з дією акту;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акту - високий рівень. З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційних веб-сайтах Мінприроди та Держекоінспекції.

Додаткові показники для відстеження результативності цього акта:

кількість претензій пред'явлених на відшкодування збитків, заподіяних державі в результаті несанкціонованого використання, та/або пошкодження природно-заповідного фонду;

IX. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися через 1 рік після набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження планується здійснити через 2 роки після набрання чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення неврегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюється раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом аналізу звітності про результати державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколошнього природного середовища.

Виконавець – Державна екологічна інспекція України.

**Голова Державної
екологічної інспекції України**

А. МАЛЬОВАНИЙ

«____» _____ 2021 р.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від

2020 р. №

Київ

Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд

Відповідно до статті 65 Закону України “Про природно-заповідний фонд України” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд у межах територій та об’єктів природно-заповідного фонду внаслідок:

незаконної рубки або пошкодження дерев та рослин, що мають здерев’яніле стебло, до ступеня припинення росту (додаток 1);

незаконної рубки дерев та рослин, що мають здерев’яніле стебло, до ступеня припинення росту (додаток 2);

пошкодження дерев та рослин, що мають здерев’яніле стебло, до ступеня неприпинення росту (додаток 3);

знищення або пошкодження лісових культур, природного підросту та самосіву, сіянців і саджанців (додаток 4);

знищення або пошкодження газонів та квітників (додаток 5);

самовільної заготівлі сіна або випасання худоби (додаток 6);

незаконного збору або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, другорядних лісових матеріалів (додаток 7);

незаконного добування чи знищення об'єктів тваринного світу, пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць перебування і розмноження (додаток 8);

пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та гідрологічних об'єктів (додаток 9);

проїзду транспорту, прольоту та посадки літальних апаратів (додаток 10);

самовільного використання земель, зняття ґрунтового покриття, забруднення та засмічення їх територій (додаток 11);

знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків (додаток 12);

знищення або пошкодження осушувальних каналів, дренажних і протиерозійних систем, доріг та інших об'єктів (додаток 13).

Обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок незаконної рубки дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту проводиться за додатком 2 за матеріалами відбору дерев у рубку (польові перелікові відомості, матеріали відводу лісосіки).

2. Установити, що:

починаючи з 1 січня 2021 року проводиться індексація затверджених цією постановою такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної природно-заповідному фонду підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

У зв'язку з цим затвердити Порядок, що додається;

3. Дія цієї постанови не поширюється на види грибів, рослин і тварин, занесених до Червоної книги України.

4. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013р. № 541 «Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної порушенням природоохоронного

законодавства у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України» (Офіційний вісник України, 2013 р., № 63, ст. 2286).

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

Дмитро Шмигаль

Додаток 1
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

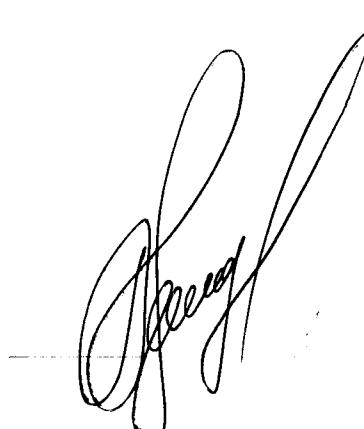
**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
незаконної рубки або пошкодження дерев та рослин, що мають
здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту**

Діаметр дерева у корі біля шийки кореня, сантиметрів	Розмір шкоди, гривень	
	степова зона	інші зони
За кожне дерево, зрубане або пошкоджене до ступеня припинення росту		
до 10	245	216
10,1-14	421	376
14,1-18	1070	984
18,1-22	2183	1999
22,1-26	3848	3514
26,1-30	6060	5555
30,1-34	8114	7448
34,1-38	10328	9473
38,1-42	12684	11630
42,1-46	15044	13800
46,1-50	17416	15954
За кожний сантиметр діаметра понад 50 сантиметрів	579	505
За кожний кущ, ліану	650	550
За кожний кущик, напівкущик	260	216

Примітка.

1. До пошкоджених до ступеня припинення росту належать зрубані дерева, дерева з переламаним стовбуrom, обідраною корою понад 30 відсотків периметра стовбура незалежно від довжини обиду за висотою стовбура, обпаленою корою понад 50 відсотків периметра стовбура незалежно від висоти розповсюдження обпалу по висоті стовбура, пошкодженою заготівлею живиці корою понад 30 відсотків периметра стовбура, обшморганою кроною більше половини її довжини, обідраними та обламаними скелетними коренями більше половини периметра стовбура, а також повалені дерева та такі, що мають спричинений дією антропогенних факторів нахил більше 30 градусів від вертикальної осі.
2. До пошкоджених до ступеня припинення росту належать рослини, що мають здерев'яніле стебло (кущі, ліани, кущики, напівкущики) з переламаними скелетними гілками, обідраною корою понад 30 відсотків скелетних гілок, обпаленою корою понад 50 відсотків скелетних гілок незалежно від висоти розповсюдження обпалу, обшморганою кроною більше половини гілок, обламаними та обідраними коренями більше половини периметра куща, а також повалені та такі, що мають спричинений дією антропогенних факторів нахил більше 30 градусів від вертикальної осі, зрубані та викорчувані рослини.
3. Діаметр пня дерева у корі зазначається як середнє арифметичне значення між найбільшим та найменшим замірами діаметра. Замір діаметра пня, який зрізаний нижче шийки кореня (у рівень із землею або утоплений у землю), здійснюється за фактичним зразом. Діаметр пня дерева у корі при пошкодженні до ступеня припинення росту зазначається шляхом замірювання довжини кола шийки кореня, та розрахунком за формулою: $D = L / \Pi$, Де D - діаметр, L - довжини кола шийки кореня, Π - число «пи»
4. За незаконне вирубування, видалення або пошкодження до ступеня припинення росту молодих хвойних та вічнозелених дерев (віком до 41 року) в грудні - січні розмір відшкодування обчислюється для територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розташованих у межах населених пунктів, за цією таксою, збільшеною у чотири рази, для всіх інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду - за цією таксою, збільшеною у три рази, пошкодженням чи незаконною рубкою пралісів, квазіпралісів, природних лісів що належать до природно-заповідного фонду збільшеною в три рази..
5. За незаконне вирубування, видалення або пошкодження до ступеня припинення росту чи за дії, які призвели до всихання окремих дерев, що є ботанічними пам'ятками природи, розмір відшкодування нараховується за цією таксою, збільшеною у три рази.
6. У разі привласнення буреломних, вітровальних дерев, а також самовільного вирубування сухостійних дерев розмір шкоди обчислюється за цією таксою, зменшеною у два рази..

Роман Гайдукович

Додаток 2
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

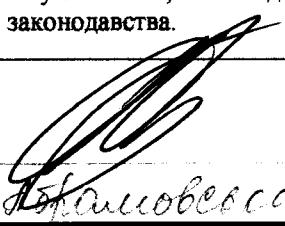
**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
незаконної рубки дерев та рослин, що мають здерев'яніле
стебло, до ступеня припинення росту**

Діаметр дерева у корі на висоті 1,3 м	Розмір шкоди, гривень	
	степова зона	інші зони
За кожне дерево, зрубане або пошкоджене до ступеня припинення росту		
до 8	245	216
8,1-12	421	376
12,1-16	1070	984
16,1-20	2183	1999
20,1-24	3848	3514
24,1-28	6060	5555
28,1-32	8114	7448
32,1-36	10328	9473
36,1-40	12684	11630
40,1-44	15044	13800
44,1-48	17416	15954
48,1-52	19732	18154
52,1-56	22048	20354
56,1-60	24364	22554

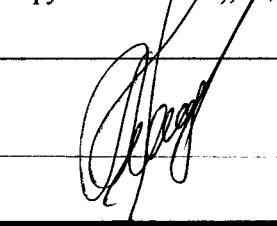
60,1-64	26680	24754
64,1-68	28996	26954
68,1-72	31312	29154
72,1-76	33628	31354
76,1-80	35944	33554
80,1-84	38260	35754
84,1-88	40576	37954
88,1-92	42892	40154
92,1-96	45208	42354
96,1-100	47524	44554
За кожний сантиметр діаметра понад 100 сантиметрів	2316	2200
За кожний кущ, ліану	988	836
За кожний кущик, напівкущик	396	328

Примітка.

1. Діаметр дерева у корі на висоті 1,3 метра визначається за матеріалами відбору дерев у рубку (польові перелікові відомості, матеріали відвodu лісосіки)
  2. За незаконне вирубування, видалення або пошкодження до ступеня припинення росту молодих хвойних та вічнозелених дерев (віком до 41 року) в грудні - січні розмір відшкодування обчислюється для територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розташованих у межах населених пунктів, за цією таксою, збільшеною у чотири рази, для всіх інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду - за цією таксою, збільшеною у три рази, , незаконною рубкою пралісів, квазіпралісів, природних лісів що належать до природно-заповідного фонду збільшеною в три рази. .
  3. За незаконне вирубування, видалення або пошкодження до ступеня припинення росту чи за дії, які привели до всихання окремих дерев, що є ботанічними пам'ятками природи, розмір відшкодування нараховується за цією таксою, збільшеною у три рази.
  4. У разі привласнення буреломних, вітровальних дерев, а також самовільного вирубування сухостійних дерев розмір шкоди обчислюється за цією таксою, зменшеною у два рази.
- У разі перевищення лімітів використання лісових ресурсів (заготовлі деревини) шкода становить 100-кратну вартість заготовленої понад ліміт деревини. Розрахунок рентної плати деревини зрубаної понад ліміт проводиться як ділові сортименти.
5. Незаконне використання природного ресурсу, в тому числі незаконна рубка дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло – це використання природного ресурсу без спеціального на те дозволу, ліміту або за наявності дозволу, ліміту але не тих рослин, не на тих ділянках, не в ті терміни не в тих об'ємах що передбачені лімітом та/або дозволом, в деревостанах що не досягли віку стиглості, та/або здійснена за дозволом (лісорубним квитком), виданого з порушенням законодавства.

Романова

Софія Олександрівна

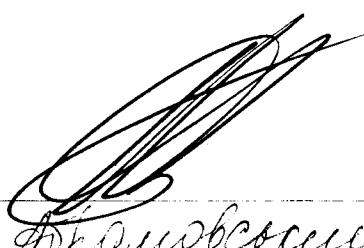
Додаток 3
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА
для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до
ступеня неприпинення росту

Діаметр дерева у корі біля шийки кореня, сантиметрів	Розмір шкоди, гривень	
	степова зона	інші зони
За кожне дерево, пошкоджене до ступеня неприпинення росту		
до 10	71	58
10,1-14	145	132
14,1-18	331	302
18,1-22	710	652
22,1-26	1215	1112
26,1-30	1778	1620
30,1-34	2401	2199
34,1-38	3111	2851
38,1-42	3835	3516
42,1-46	4426	4066
46,1-50	5021	4626
За кожний сантиметр діаметра понад 50 сантиметрів	158	145
За кожний кущ, ліану	158	145
За кожний кущик, напівкущик	71	58

Примітка.

1. До пошкоджених до ступеня неприпинення росту належать дерева та рослини, що мають здерев'яніле стебло, з переламаними скелетними гілками, із зламаною вершиною або обшморганою кроною від третини до половини її довжини, обідраною корою від 10 до 30 відсотків периметра стовбура (незалежно від довжини і висоти пошкодження стовбура), обідраними та зламаними скелетними коренями від однієї четвертої частини до половини периметра стовбура, а також дерева з нахилом, спричиненим дією антропогенних факторів, до 30 градусів від вертикальної осі.
2. За пошкодження самшиту, кипариса, айланта, платана, горіхів усіх видів, а також хвойних дерев у грудні - січні, будь-яких деревних порід, що зростають на територіях ботанічних садів, дендрологічних і зоологічних парків, парків - пам'яток садово-паркового мистецтва, розмір відшкодування обчислюється за цією таксою, збільшеною у два рази.
3. За пошкодження до ступеня неприпинення росту окремих дерев, що є ботанічними пам'ятками природи, розмір відшкодування нараховується за цією таксою, збільшеною у три рази.

Роман Димитровський

Олег Ковалчук

Додаток 4
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА
для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
знищення або пошкодження лісових культур, природного
підросту та самосіву, сіянців і саджанців

Об'єкти рослинного світу	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень	
		степова зона	інші зони

Знищенні:

віком до 5 років (включно)	за 1 гектар	216975	173580
----------------------------	-------------	--------	--------

віком від 6 до 10 років	-“-	260370	216975
-------------------------	-----	--------	--------

Пошкоджені:

віком до 5 років (включно)	-“-	108488	86790
----------------------------	-----	--------	-------

віком від 6 до 10 років	-“-	130185	108488
-------------------------	-----	--------	--------

У розсадниках:

сіянці	-“-	97349
--------	-----	-------

саджанці основних лісових порід віком до 3 років (включно)	за 1000 екземплярів	3790
--	---------------------	------

саджанці плодових, декоративних, інтродуктованих і технічних порід	за 1 екземпляр	174
--	----------------	-----

На плантаціях:

саджанці елітних насіннєвих	-“-	550
-----------------------------	-----	-----

саджанці всіх інших насіннєвих	-“-	163
--------------------------------	-----	-----

Примітка. Розмір шкоди, заподіяної знищеннюм або пошкодженням лісових культур, природного підросту та самосіву віком над 10 років, обчислюється за таксами, зазначеними в додатках 1 і 2.

Юлан Григорович

Олег

Додаток 5
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
знищення або пошкодження газонів та квітників**

Об'єкт рослинного світу	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
-------------------------	----------------	-----------------------

Газон:

партерний	за 1 кв. метр	305
звичайний	-“-	247
лучний	-“-	189

Квітник:

півонія, жоржина	за 1 кущ	160
оранжерейний (горщиковий)	за 1 кущ або 1 цибулину	132
цибулинний або бульбоцибулинний	-“-	103
інші квіти, які зимують та не зимують у ґрунті	-“-	87

Примітка.

1. Газон - земельна ділянка з трав'яним покривом, який створюється посівом і вирощуванням дерноутворювальних трав або одернуванням.
2. Квітник - земельна ділянка з посадженими одно-, дво- або багаторічними квітковими рослинами.
3. Розмір шкоди за самовільне зрізання квітів нараховується за цією таксою, збільшеною у десять разів.

Роман Григорович

В. Смирнов

Додаток 6
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
самовільної заготівлі сіна або випасання худоби**

Вид порушення	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
---------------	----------------	-----------------------

Самовільна заготівля сіна:

на сіножатях і пасовищах:

сіяні трави	за 1 гектар	10820
природні трави	-“-	15912
території поза межами сіножатей і пасовищ	-“-	47735

Самовільне випасання худоби:

на сіножатях і пасовищах:

велика рогата худоба, коні	за 1 голову	479
молодняк великої рогатої худоби, коней, дрібна худоба	-“-	239

поза межами сіножатей і пасовищ:

велика рогата худоба, коні	-“-	718
молодняк великої рогатої худоби, коней, дрібна худоба	-“-	350
кози	-“-	368

Примітка.

Якщо під час самовільної заготівлі сіна або випасання худоби знищено або пошкоджено лісові культури, розмір шкоди обчислюється за цією таксою і таксою, визначену в додатку 4.

Роман Сікорський

Олександр Білоброва

Додаток 7
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок незаконного збору або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, другорядних лісових матеріалів

Об'єкти рослинного світу	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
--------------------------	----------------	-----------------------

Водорості:

філлофора, цистозіра, грацилярія	за 1 кілограм сирої маси	216
	за 1 кілограм сухої маси	395
інші види (бентосні)	за 1 кілограм сирої маси	71
	за 1 кілограм сухої маси	132

Лишайники, мохи	за 1 кв. дециметр субстрату	129
-----------------	-----------------------------	-----

Плауноподібні	за 1 рослину	129
---------------	--------------	-----

Хвощеподібні	-“-	58
--------------	-----	----

Папоротеподібні (крім орляка звичайного)	-“-	129
--	-----	-----

Орляк звичайний	-“-	29
-----------------	-----	----

Квіткові трав'янисті рослини:

наземні	-“-	116
---------	-----	-----

водні	-“-	145
-------	-----	-----

Заготівля очерету	за 0,01 гектара	360
Випалювання сухої водно-болотної рослинності:		
на площі до 10 гектарів	за 1 гектар	7233
на площі від 10,1 до 100 гектарів	-“-	4340
на площі більш як 100,1 гектара	-“-	1447
Гриби (плодове тіло)	за 1 екземпляр	71
Збір (заготівля) дикорослих:		
квітів	за 1 поодиноку квітку або суцвіття	29
ягід у напівкущиках і трав'янистих ягідниках	за 1 кілограм	360
інших плодів, у тому числі горіхів	-“-	1099
Збір (заготівля) лікарської сировини:		
кореневищ та коріння	за 1 кілограм сировини природної вологості	1228
квіток, бруньок	-“-	723
кори	-“-	1084
листя	-“-	434
пагонів	-“-	434
плодів	-“-	389
наростів	-“-	434
Заготівля технічної сировини	-“-	1228
Заготівля лісової підстилки	за 1 кв. метр	145

Заготівля другорядних лісових матеріалів (пнів,
лубу, кори, деревної зелені, хвойної лапки)

за діючою
закупівельною
ціною,
збільшеною в сім
разів

Примітка.

Під незаконним збором (або знищеннем) рослин слід зрозуміти збір рослин (їх частин, плодів) та грибів без спеціального дозволу або за наявності дозволу, але не тих видів, не на тих площах, не в тій кількості (понад ліміт), або не в ті строки, що передбачені дозволом.

Роман Миколайович

Сидорук

Додаток 8
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
незаконного добування чи знищення об'єктів тваринного світу,
пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць
перебування і розмноження**

Об'єкти тваринного світу	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
--------------------------	----------------	--------------------------

Незаконне добування або знищення

Звірі:

кулан туркменський	-“-	52600
олень європейський	-“-	43395
кабан, олень плямистий, лань	-“-	28930
козуля, муфлон	-“-	23144
бобер, борсук	-“-	7522
лисиця, єнотовидний собака	-“-	6851
вовк	-“-	2630
куніця лісова і кам'яна, ласка, норка американська, бабак	-“-	7127
ондатра, нутрія вільна	-“-	4797
заєць-русак, кролик дикий	-“-	2467
їжак звичайний, кріт	-“-	684
інші комахоїдні	-“-	68

білка	-“-	1302
ховрах сірий (малий)	-“-	1370
вовчок горішниковий	-“-	1370
інші вовчки	-“-	1041
сліпак звичайний	-“-	1370
пацюк чорний	-“-	479
полівка водяна	-“-	68
курганчикова миша, степова миша, миша- крихітка	-“-	68
інші види (крім здичавілих собак і котів, собако- за 1 особину вовчих гіbridів, пацюка сірого, миші хатньої, лісової, жовтогорлої, польової, полівки звичайної, європейської рудої, гуртової)		68

Птахи:

гагара	-“-	1233
норець	-“-	1233
буревісник малий	-“-	658
баклан великий	-“-	658
чапля велика біла і мала біла	-“-	9586
чапля сіра і руда	-“-	4550
квак, бугай, бугайчик	-“-	2604
лелека білий	-“-	7811
єгипетська чапля, фламінго	-“-	6988
лебідь-шипун, лебідь-кликун	-“-	6988
гусі	-“-	2467
галагаз	-“-	2467

інші качкові	-“-	1233
осоїд	-“-	39050
яструб великий	-“-	13019
яструб малий	-“-	7811
зимняк	-“-	5207
канюк звичайний	-“-	6509
лунь болотяний	-“-	3288
боривітер звичайний	-“-	5207
дербник (підсоколик малий), кібчик, чеглок (підсоколик великий)	-“-	13019
кречет	-“-	39050
орлан-довгохвіст	-“-	7890
баранцеві	-“-	1304
сивкові	-“-	1304
куріпка біла	-“-	2470
куріпка сіра, кеклик	-“-	2470
фазан звичайний	за 1 особину	2470
перепел	-“-	1233
лиска, курочка водяна, пастушок	-“-	1233
деркач	-“-	5207
курочка мала, курочка-крихітка	-“-	892
поморник	-“-	3903
мартин	-“-	658
крячка	-“-	658

рябка	-“-	2604
голуб	-“-	1231
зозуля звичайна	-“-	1041
зозуля чубата, зозуля глуха	-“-	3903
сова біла	-“-	6851
сова яструбина	-“-	3261
сова сіра	-“-	3261
сова вухата	-“-	3903
сич хатній	-“-	1959
дрімлюга	-“-	960
серпокрилець	-“-	658
бджолоїдка	-“-	1302
рибалочка	-“-	2054
одуд	-“-	2054
жовна чорна	-“-	6509
крутиголовка	-“-	1041
інші дятли	-“-	1562
жайворонкові	-“-	658
ластівкові	-“-	921
плискові	-“-	658
сорокопудові	-“-	1302
омелюх	-“-	658
оляпка	-“-	658
кропивник	-“-	658

тинівкові	-“-	823
дроздові	-“-	921
славкові	-“-	658
мухоловкові	за 1 особину	658
корольок жовтоголовий	-“-	684
синиця вусата	-“-	1302
синиця довгохвоста	-“-	1302
ремез	-“-	1370
інші синицеві	-“-	658
повзик	-“-	921
підкоришникові	-“-	658
стінолаз	-“-	3903
костогриз	-“-	1370
інші вівсянкові, в'юркові	-“-	781
горобець чорногрудий, в'юрок сніговий	-“-	781
інші горобцеві	-“-	68
шпак звичайний	-“-	658
іволга	-“-	2604
сойка, галка	-“-	658
крук	-“-	2740
горіхівка	-“-	1302
Плазуни:		
черепаха болотяна	-“-	921
веретільниця	-“-	1920

ящірка різнобарвна	-“-	1370
ящірки кримська і скеляста	-“-	1302
інші ящірки	-“-	381
гадюка звичайна	-“-	1920
вуж звичайний, вуж водяний	-“-	260
за вилучене яйце плазунів	за 1 екземпляр	100 відсотків розміру такси за відповідний вид тварин
Земноводні:		
тритон	за 1 особину	68
кумка червоночерева	-“-	42
частничниця	-“-	68
ропуха	-“-	124
квакша	-“-	68
жаби озерна, ставкова та їх гібриди	за 1 особину	13
інші жаби	-“-	26
Ікра земноводних	за 1 кладку	68
Знищення (розорення) гнізда, нори, інших жител тварин, бобрових загат		двократний розмір такси за даний вид тварин
За знищений ембріон у незаконно добутій тварині (ссавці)	за 1 екземпляр	200 відсотків розміру такси за відповідний вид тварин
За вилучене яйце (птахи)	-“-	100 відсотків розміру такси за відповідний вид птахів
Знищення або пошкодження біотехнічних споруд за 1 споруду (штучних гніздівель, солонців, годівниць тощо), вилучення кормів		за фактичною вартістю, збільшеною у 3,5 раза

Риби:

гібриди осетрових риб	за 1 екземпляр	11869
акула, скат, пеламіда, вугор морський	-“-	3866
сом	-“-	1978
камбала-калкан	-“-	3984
форель струмкова	-“-	1591
судак	-“-	2375
щука	-“-	1583
луфар	-“-	2375
білий амур	-“-	1186
товстолобик	-“-	1186
скумбрія	-“-	1978
лящ	-“-	792
лин	-“-	552
в'язь	-“-	634
ставрида	-“-	79
барабуля	-“-	395
в'юн	-“-	82
чехоня	-“-	634
карась сріблястий	за 1 екземпляр	79
форель райдужна, сазан, білизна, рибець звичайний, підуст, вугор річковий, кефалі (крім піленгаса), сардина європейська, сардина кругла, чорний амур	-“-	1583
камбала-глоса, морський язик, мерланг, піленгас, бабіці	-“-	3956

оселедець	-“-	381
плітка (тараня), кутум, синець, клепець, головень, пузанок, ошибень, собачка-сфінкс, собачка Звонимира	-“-	395
плоскирка, окунь звичайний, бистрянка, йорж звичайний, краснопірка, сарган, морський минь, смаріда, морський карась (ласкір), скорпена (морський йорж), морський дракончик, зіркогляд звичайний, губаньові, морські собачки (крім собачки-сфінкса і собачки Звонимира), піскорий південний, піскарка смугаста (риба-ліра, іглиця змієподібна, іглиця морська шипувата, бичок- кнут (жаба), бичок-ротань, бичок-бланкет, бичок- лісун мармуровий	-“-	371
тюлька, кілька (шпрот), хамса,	за 1 кілограм	79
атерина	-“-	16
верховодка	-“-	79
інші види	-“-	79
Заготівля ікри риб	-“-	варгість продукції, виготовленої з 1 кілограм сировини за діючими роздрібними ринковими цінами регіону на момент проведення розрахунку шкоди, збільшена в 2 рази

Комахи:

Метелики:

зорька, жовтушка золотиста	за 1 особину	34
жовтушка шафранова, степова, польова, синявець, корідон, бризейда, кропивниця, перламутрівка ніобея, аглая та польова, пістрянка	-“-	21
мирмідона, стрічкарка	-“-	58
лігея, медуза, семела, барвниця спірейна, денне павичеве окो, перламутрівка велика лісова,	-“-	42

червонець фіолетовий, червонець непарний,
синявець красивий

дріада, цирцея, перелівниця мала, перламутрівка пандора	-“-	47
--	-----	----

траурница, адмірал, ведмедиця кайя, геба та сільська, бражник	-“-	68
--	-----	----

інші метелики (крім масових шкідників сільського чи лісового господарства)	-“-	16
---	-----	----

бабка	-“-	34
-------	-----	----

богомол	-“-	55
---------	-----	----

співуча цикада	-“-	55
----------------	-----	----

Жуки:

жужелиця (турун)	-“-	82
------------------	-----	----

стрибунець	-“-	21
------------	-----	----

жуک-гнойовик (справжній), бронзівка	-“-	21
-------------------------------------	-----	----

скарабей	-“-	68
----------	-----	----

носоріг	-“-	68
---------	-----	----

златка (кратомерус, сурітіреа, лямпра, діщерта, цифозома, кіпріакус)	-“-	26
---	-----	----

вусачі (крім масових шкідників сільського чи лісового господарства)	-“-	32
--	-----	----

інші жуки (крім масових шкідників сільського чи лісового господарства)	-“-	11
---	-----	----

Сітчатокрилі:

золотоочки, гемеробієві	-“-	16
-------------------------	-----	----

мурашиний лев	-“-	42
---------------	-----	----

Перетинчастокрилі:

бджолині	за 1 особину	26
----------	--------------	----

сколії	-“-	55
риюча оса	-“-	26
інші перетинчастокрилі	-“-	5
Мухи:		
ктири, дзюрчалки, тахіни	-“-	21
Довговусі:		
личинки комара хаобора (коретра)	за 1 кілограм живої ваги	1094
личинки хірономід (мотиль)	-“-	1094
Інші комахи (крім масових шкідників сільського за 1 особину чи лісового господарства)		3
Знищення або пошкодження мурашників діаметром:		
до 1 метра	за 1 мурашник	1026
від 1,1 до 1,5 метра	-“-	1725
від 1,6 до 2 метрів	-“-	2809
від 2,1 метра і більше	-“-	4221
Павукоподібні:		
скорпіон, псевдоскорпіон, сінокос, павук	за 1 особину	21
Багатоніжки	за 1 особину	8
Ракоподібні:		
артемія саліна (рачки)	за 1 кілограм живої ваги	2096
артемія саліна (яйця)	-“-	2772
дафнія, моїна, циклоп	-“-	547
мізіда, бокоплав	-“-	547

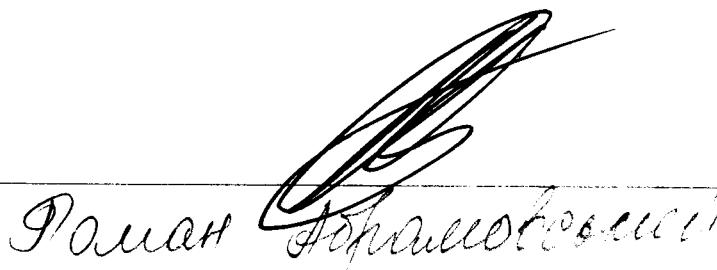
щитні (крім дорослих)	за 1 особину	16
креветка	-“-	3
річковий рак, рак-самітник	-“-	118
краб (крім китайського мохнаторукого краба)	-“-	792
омар	-“-	4103
Морські павуки	за 1 особину	21
Щупальцеві:		
мохуватка, форонід, внутрішньопорошицеві	-“-	21
Молюски:		
хітони, лопатоногі	-“-	13
двостулкові	-“-	53
слимак роду <i>Helix</i>	за 1 тонну живої ваги	6575
Інші наземні молюски	за 1 особину	11
Інші черевоногі (крім рапани)	-“-	13
Кільчасті черви:		
трубочник	за 1 кілограм живої ваги	1581
інші кільчасті черви (малощетинкові та багатощетинкові)	-“-	684
Коловертки	-“-	792
Губки “сидячих” видів	за 1 особину	5
Кишковопорожнинні:		
гідроїди, лептоліди, лімномедузи, сцифоїдні медузи, коралові поліпи	-“-	5
Вилучення з природного середовища частин диких тварин (черепи, кістки, роги, ікла тощо)	за 1 одиницю	за ринковою вартістю, збільшеною у 2 рази

Вилучення з природного середовища продуктів за 1 кілограм
життєдіяльності диких тварин (мед, віск тощо)

за ринковою
вартістю,
збільшеною у 2 рази

Примітка.

1. Розмір шкоди, заподіяної незаконним добуванням чи знищеннем тварин із класів комах та земноводних, поширюється також і на личинкову стадію розвитку.
  2. Розмір шкоди, встановлений для систематичних груп тварин, поширюється на всі види в цих групах.
  3. У разі коли незаконними діяннями на території природно-заповідного фонду спричинено знищення колонії тварин (у тому числі без знищення або розорення гнізд та інших жител), компенсація за шкоду нараховується як за знищенння всіх гнізд (жител) у колоніальному оселенні.
  4. За знищення або незаконне вилучення тварин, що перебувають в зоологічних колекціях зоопарків, зоосадів, океанаріумів, інших установ та об'єктів природно-заповідного фонду, створених з метою організації освітньо-виховної роботи та утримання тварин у неволі або напівнатуральних умовах, а також за жорстоке поводження з тваринами, яке призвело до їх загибелі, розмір шкоди визначається трикратною сумою витрат на придбання тварин відповідних видів для поновлення колекцій.
-

Роман Гаральевский

2015

Додаток 9
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та
гідрологічних об'єктів**

Вид об'єкта	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
-------------	----------------	-----------------------

Карстово-спелеологічні об'єкти

Пошкодження та винос на поверхню:

сталактити, сталагміти, сталагнати, кораліти, пізоліти	за 1 сантиметр довжини	410
натічні кори	за 1 кв. дециметр площі	342
водно-карбонатні утворення	за 1 куб. дециметр об'єму	205

гіпсові кристали, голки та інші аналогічні утворення:

окремі відособлені екземпляри	за 1 сантиметр довжини	479
-------------------------------	---------------------------	-----

щітки та інші утворення	за 1 кв. дециметр площі	342
-------------------------	-------------------------	-----

монохристали гіпсу, кальциту, інших мінералів	за 1 куб. дециметр об'єму	274
---	------------------------------	-----

глинисто-полімінеральні сталактити гіпсовых печер	за 1 сантиметр довжини	205
--	---------------------------	-----

глинисто-натічні (бобовидні) кори	за 1 кв. дециметр площі	274
-----------------------------------	-------------------------	-----

глинисто-мінеральні відклади	-“-	205
------------------------------	-----	-----

Пошкодження стін, стелі (написи, подряпини тощо)	за 1 кв. дециметр площі	274
---	-------------------------	-----

Забруднення печер:

механічне:

за покинуту річ, банку, пляшку, синтетичну тару тощо за 1 одиницю 42

за сторонній інертний матеріал за 1 куб. дециметр об'єму 21

хімічне:

за покинуті у відкритому вигляді хімічні реактиви за 100 грамів речовини 108

біологічне (органічне, бактеріальне тощо) -- 137

забруднення підземної атмосфери відпрацьованими газами:

за кожну годину працюючого джерела 29

за кожну випалену сигарету чи інший вид тютюнових виробів 42

термальне:

за кожний наступний градус за Цельсієм (збільшення або зменшення) від звичайного для даної порожнини температурного рівня за 100 куб. метрів підземного повітря 34

радіаційне:

за кожну одиницю понад гранично допустиму дозу 684

Поверхневі карстово-спелеологічні утворення

Пошкодження каррових, первинно- та вторинно-кристалячних форм за 1 кв. дециметр площині 68

Засипання понижень, лійок, понорів, колодязів, шахт за 1 кв. метр площині 410

Забруднення понижень, лійок, колодязів, шахт за 1 куб. метр забрудника 547

Геологічні об'єкти

Пошкодження геологічних оголень, розрізів за 1 кв. метр площині 410

Пошкодження геоморфологічних утворень	за 1 кв. дециметр площи	684
---------------------------------------	-------------------------	-----

Палеонтологічні об'єкти

Вилучення або пошкодження частин (залишків, відбитків) викопних тварин і рослин	за 1 сантиметр довжини	410
---	------------------------	-----

Гідрологічні об'єкти (водні об'єкти в межах територій природно-заповідного фонду)

Пошкодження водоспадів	за 0,5 метра висоти або 1 метр ширини	2740
------------------------	---------------------------------------	------

Влаштування загат на водних об'єктах	за 1 кв. метр площи	274
--------------------------------------	---------------------	-----

Пошкодження водного об'єкта, болота:

випрямлення, поглиблення русла, зміна конфігурації берегової лінії тощо	за 0,1 гектара	13702
---	----------------	-------

забирання ґрунту (гравію, піску, мулу тощо з водойм, прориття каналів	за 1 куб. метр об'єму	2740
---	-----------------------	------

Скидання баластних вод	-“-	2630
------------------------	-----	------

Знищення донної рослинності	за 1 гектар	710100
-----------------------------	-------------	--------

Забруднення поверхневих, морських та підземних вод	півторакратний розмір збитків, нарахованих за Методикою розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів
--	---

Засипання водних об'єктів	за 0,1 гектара	232939
---------------------------	----------------	--------

Знищення боліт:

знищення рослин деревного та трав'яного ярусів верхового оліготрофного болота	-“-	26182
---	-----	-------

знищення рослин деревного та трав'яного ярусів низинного евтрофного болота	-“-	138969
--	-----	--------

забирання торфу	на площі 0,1 гектара на глибину 1 метр	3052154
Знищення (пошкодження) джерела потужністю:		65750
до 1 куб. метра на добу		131500
від 1,1 до 3 куб. метрів на добу		657500
від 3,1 до 10 куб. метрів на добу		
більше 10,1 куб. метра на добу	за кожний куб. метр потужності понад 10,1 куб. метра на добу сума відшкодування збільшується на 50 тис. гривень	

Францій Павлович

Голова

Додаток 10
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
проїзду транспорту, прольоту та посадки літальних апаратів**

Вид транспорту, порушення	Розмір шкоди, гривень
Проїзд одиниці транспортного засобу (за кожні 100 метрів):	
мопеда, мотоцикла, моторолера	342
легкового автомобіля, мікроавтобуса, пікапа	547
автобуса, вантажного автомобіля	752
спеціальної важкої транспортної техніки, квадрациклі	960
техніки на гусеничному ходу	1165
Проїзд велосипеда, гужового транспорту	137
Прохід сторонньої особи через територію заповідника	137
Проїзд малотоннажного плавзасобу з двигуном:	
завдовжки до 7 метрів, у тому числі скутера	274
завдовжки від 7 до 15 метрів	410
завдовжки більше 15 метрів	684
Проїзд весельного човна	137
Причалювання плавзасобу до берега у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду	231
Проліт літального апарату:	
літака нижче ніж 2 кілометри, подолання ним звукового бар'єра над заповідною територією	13702

вертоліята та малого літального апарату нижче ніж 200 метрів	20553
Посадка вертоліята та малого літального апарату на заповідну територію	27405

Примітка. Такса, наведена в цьому додатку, не застосовується у випадках аварійних ситуацій та рятування людей.

Роман Сиротюк

Додаток 11
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА

**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
самовільного використання земель, зняття ґрунтового
покриття, забруднення та засмічення їх територій**

Вид порушення	Одиниця вимірю	Розмір шкоди, гривень
Самовільне зайняття земельної ділянки під: будівництво споруди розробку корисних копалин складання будь-яких матеріалів використання під садово-городні ділянки встановлення наметів, розміщення торгових рундуків, тентів, рекламних щитів влаштування автостоянок тощо		нараховується за Методикою визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу
Зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту)		
Забруднення земель хімічними речовинами, засмічення промисловими, побутовими та іншими відходами		нараховується за Методикою визначення розмірів шкоди, зумовленої забрудненням і засміченням земельних ресурсів через порушення природоохоронного законодавства
Побутове засмічення території: за покинуту річ, банку, пляшку, тару тощо	за 1 одиницю	42

Роман Франковський

Бесаг

Додаток 12
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020р. № _____

ТАКСА

**для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та
інших знаків**

Вид знака	Одиниця виміру	Розмір шкоди, гривень
Інформаційно-охоронний, межовий охоронний знак, інформаційний щит	за 1 знак	5344
Стовп межовий, квартальний, візорний, лісовпорядний та лісогосподарський знак	-“-	5129
Стовп лісогосподарський (на лісосіках, ділянках, призначених для відновлення лісу, сіножатях, пасовищах пробних площах тощо)	-“-	1644
Шлагбаум, межовий знак	-“-	15759
Монументальний знак-пам'ятник	трикратний розмір вартості витрат на відновлення	

Роман Юрченко

Ф. ІАЧИКОВ

Додаток 13
до постанови Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. № _____

ТАКСА
для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням
законодавства про природно-заповідний фонд внаслідок
знищення або пошкодження осушувальних канав, дренажних і
протиерозійних систем, доріг та інших об'єктів

Вид об'єкта	Одиниця вимірю	Розмір шкоди, гривень
-------------	----------------	-----------------------

Осушувальна канава і дренажна система:

осушувальна	за 1 погонний метр	2388
збиральна	-“-	4027
магістральна	-“-	6220

Протиерозійний вал, лоток, канави	п'ятикратний розмір вартості витрат на відновлення
-----------------------------------	---

Дорога:

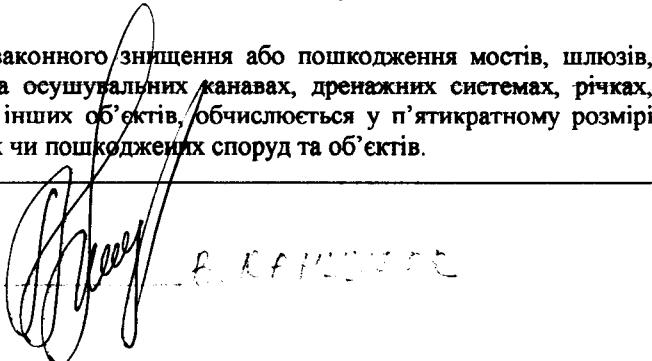
асфальтна	за 1 квадратний метр	3009
цементобетонна	-“-	2546
із щебеневим покриттям	-“-	2083
із гравійним покриттям	-“-	1852
грунтова поліпщена	-“-	1389
грунтова	-“-	926

Огорожа	за 1 погонний метр п'ятикратний розмір вартості витрат на відновлення
---------	--

Примітка.

Розмір шкоди, заподіяної внаслідок незаконного знищення або пошкодження мостів, шлюзів, перепадів, інших інженерних споруд на осушувальних канавах, дренажних системах, річках, струмках, гирлах потоках, дорогах та інших об'єктів, обчислюється у п'ятикратному розмірі вартості витрат на відновлення знищених чи пошкоджених споруд та об'єктів.

Родили Федоровський

F. Fedorovskiy

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 2020 р. №_____

ПОРЯДОК

проведення індексації такс для обчислення
розміру шкоди, заподіяної природно-заповідному фонду підприємствами,
становими, організаціями та громадянами

1. Індексація такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної природно-заповідному фонду, проводиться починаючи з 1 січня 2021 р. за формулою:

$$H_i = H_{i-1} \times I / 100,$$

де **H_i** - проіндексований розмір такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної природно-заповідному фонду у поточному році, гривень з копійками (з округленням до двох десяткових знаків) за одну одиницю;

H_{i-1} - проіндексований розмір такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної природно-заповідному фонду у попередньому році, гривень з копійками (зокругленням до двох десяткових знаків) за одну одиницю;

I - індекс споживчих цін (індекс інфляції) за попередній рік, відсотків.

2. У разі коли індекс споживчих цін (індекс інфляції) за попередній рік не перевищує 100 відсотків, індексація такс не проводиться.

3. Під час проведення індексації базовим вважається значення такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної природно-заповідному фонду, що утворилося станом на 31 грудня 2020 р., а для нововведених такс - на 31 грудня року їх введення.

4. Індекс споживчих цін розраховується Держстатом. Інформація про його розмір за попередній рік подається щороку до 1 лютого Міндовкілля, обласним державним адміністраціям в областях та АРК, містах Києві та Севастополі.

Рамон Альваресес

С. Р. Альваресес